

Regeringens proposition

1986/87: 22

om fortsatt giltighet av lagen (1952: 98) med
särskilda bestämmelser om tvångsmedel i
vissa brottmål

Prop.
1986/87: 22

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i
bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 2 oktober 1986.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Sten Wickbom

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att 1952 års lag med särskilda bestämmelser om
tvångsmedel i vissa brottmål skall fortsätta att gälla till utgången av år
1987.

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1952: 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål

Härigenom föreskrivs att lagen (1952: 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, som gäller till utgången av år 1986¹, skall fortsätta att gälla till utgången av år 1987.

¹ Lagens giltighetstid senast förlängd 1985: 1047.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 2 oktober 1986

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Lundkvist, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Wickbom, Johansson och Lindqvist

Föredragande: statsrådet Wickbom

Proposition om fortsatt giltighet av lagen (1952: 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål

1 Inledning

Bestämmelser om tvångsmedel vid beivrande av brott finns, förutom i rättegångsbalken (RB), i bl. a. lagen (1952: 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål. Lagen innehåller tilläggs- och undantagsbestämmelser till den grundläggande regleringen i RB, bl. a. i fråga om telefonavlyssning. Lagen är tidsbegränsad och gäller efter den senaste gjorda förlängningen till utgången av år 1986 (prop. 1985/86: 28, JuU 9, rskr. 29, SFS 1985: 1047).

Beräffande gällande ordning får jag hänvisa till vad som anförts därom i prop. 1983/84: 57 angående tidigare förlängning av lagens giltighetstid.

Tvångsmedelskommittén (Ju 1978: 06), som enligt sina direktiv haft att överväga bl. a. en permanent reglering i RB av de frågor som nu behandlas i 1952 års lag, har i sitt slutbetänkande (SOU 1984: 54) Tvångsmedel – Anonymitet – Integritet föreslagit att de grundläggande bestämmelserna i RB om telefonavlyssning m. fl. tvångsmedel behålls i huvudsak oförändrade men att reglerna kompletteras med en baslag om tvångsmedel. Kommittén har även föreslagit att den särskilda regleringen i 1952 års lag behålls och att lagen liksom nu bör ha begränsad giltighetstid och regelbundet omprövas. Betänkandet har remissbehandlats och övervägs för närvarande inom justitiedepartementet.

I skrivelse den 22 september 1986 till justitiedepartementet har rikspolisstyrelsen (RPS) anförts att 1952 års lag utgör en nödvändig grund för den verksamhet som RPS:s säkerhetsavdelning bedriver samt att de möjligheter som lagen ger också har utnyttjats. Enligt RPS är det av utomordentlig vikt för säkerhetsavdelningens fortsatta verksamhet att lagens giltighetstid förlängs.

2 Föredragandens överväganden

1952 års lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål tar sikte på brott som rör rikets säkerhet eller är av allmänfarlig natur. Lagen gäller till utgången av år 1986. I likhet med RPS anser jag att lagen fortfarande behövs och att dess giltighetstid bör förlängas. Som har nämnts tidigare övervägs för närvarande tvångsmedelskommitténs förslag. I avvaktn på att ställning tas till kommitténs förslag bör tiden för 1952 års lag förlängas med ett år eller till utgången av år 1987.

I detta sammanhang kan erinras om *lagen (1975:1360) om tvångsåtgärder i spaningssyfte i vissa fall*. Enligt denna lag, som gäller till utgången av år 1986, får i vissa fall tvångsåtgärd såsom t. ex. telefonavlyssning tillgripas, när åtgärden är påkallad för att utröna om en terroristorganisation planlägger eller förbereder en gärning som innebär våld, hot eller tvång för politiska syften. Statsrådet Gradin kommer inom kort att föreslå regeringen att lägga fram en proposition med förslag om förlängning av giltighetstiden för den lagen.

Frågan om förlängning av giltighetstiden för 1952 års lag är enligt min mening av så enkel beskaffenhet att lagrådets hörande inte kan anses påkallat.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att anta ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1952: 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.